

Riyakar siyasət, sistemli təxribatlar, antiazərbaycançı mövqe və islami dəyərlərə hörmətsizlik - İranın əsl mahiyyəti

Cənubi Azərbaycanın 40 milyonluq haqq səsi

50 milyon azərbaycanlının əsrlər boyu üzlaşdiyi tarixi ədalətsizliyin kökü 1813-cü və 1828-ci illərdə Rusiya ilə İran arasında imzalanmış Gülistan və Türkmənçay müqavilələrindən qaynaqlanır. Çünki bu müqavilələrlə Araz çayı sərhəd götürülməklə tarixi Azərbaycan ərazisi iki yerə bölündü, torpaqlarımıza ermənilərin köçürülməsinə başlandı.

Cənubi Azərbaycandakı azadlıq mücadilələri xalqımızın qürur mənbəyidir

Azərbaycanın Rusiya tərəfindən işğal olunan şimal hissəsi indi azaddır. Bu hissədə xalqımız müstəqil dövlətə və dövlətçiliyə sahibdir. O dövlətə ki, beynəlxalq birlikdə mövqelərini möhkəmləndirir, qlobal məsələlərdə nüfuzlu söz sahibi kimi çıxış edir, tarixi ədalətsizlikləri yoluna qoyur.

Azərbaycanın cənub hissəsi isə İranın tərkibindədir. Cənubi Azərbaycan İranın şimal-qərb hissəsini əhatə edir. Qərbdə Türkiyə, cənub-qərbdə isə İraqa həmsərhəddir. Bu gün Cənubi Azərbaycanda 35 milyon azərbaycanlı yaşayır. Bununla belə, İranın digər ərazilərini də nəzərə aldıqda bu ölkədə daha çox sayda soydaşımızın yaşadığı təxmin edilir. Elə buna görə də çoxsaylı etnik qrupların əsarətində yaşadıkları İranda hakimiyyətin ehtiyat etdiyi əsas xalq azərbaycanlılardır. Cənubi Azərbaycanda yaşayan soydaşlarımızın milli azadlıq mücadilələri xaricdən gələn dəstək sayəsində İran tərəfindən qəddarlıqla yatırılıb. Bununla belə, Səttarxan, Şeyx Məhəmməd Xiyanbani və Seyid Cəfər Pişəvərinin rəhbərliyi altında müxtəlif dövrlərdə baş verən hərəkatlar Azərbaycan xalqının zəngin tarixinin qürur mənbəyidir.

Fars şovinizminin qarşısına qoyduğu əsas hədəflərdən biri isə Cənubi Azərbaycandakı soydaşlarımızın öz milli kimliyindən uzaq salınmasıdır. Elə buna görə bu gün Cənubi Azərbaycanda soydaşlarımız ana dilində təhsil almaqdan məhrum ediliblər. Bu siyasətin nəticəsi kimi İranda azərbaycanlıların danışdığı Azərbaycan dili ədəbi komponentini itirir.

Azərbaycan dövləti və Prezident İlham Əliyev tarixi torpaqlarımızda yaşayan soydaşlarımızın ən böyük təəssübkeşi, himayədarı və dayağıdır

İran müstəqil və güclü Azərbaycanın mövcudluğu ilə barışa bilmir

Dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycan tarixi keçmiş, mənəvi dəyərləri, Arazın o tayında on milyonlarla soydaşımızın yaşadığını nəzərə alaraq İranla münasibətlərə xüsusi önəm verib. Məhz bunun nəticəsidir ki, ötən müddətdə ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələri əhatə edən çoxsaylı ikitərəfli sənədlər imzalanıb.

Buna rəğmən İranın siyasi və dini dairələrində zaman-zaman Azərbaycan Respublikası ilə bağlı ikitərəfli münasibətlərin ruhuna zidd olan qərəzli davranış ortaya qoyulub. Səbəb isə odur ki, İran rejimi şimalda müstəqil və güclü Azərbaycan dövlətinin mövcudluğu ilə barışa bilmir. İranın Azərbaycanla münasibətlərdə qeyri-səmimi davranışları hələ 44 günlük müharibədən çox-çox əvvəl məlum idi. İrana məxsus KİV-də əhalisinin böyük əksəriyyəti müsəlman olan Azərbaycan Respublikasına qarşı davamlı olaraq "ideoloji mübarizə" aparılıb, azərbaycanlıları təhqir etməkdən belə çəkinməyiblər.

Molla rejimi illər boyu dini təsir və digər vasitələrlə Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmağa, ölkəmizə təzyiqlər göstərməyə cəhd edib. Bu məkrli siyasətin davamı kimi "əmmaməli əllamələr" onilliklər ərzində Ermənistanı davamlı iqtisadi dəstək göstərirlər. Ermənilər boş yerə İranın onlar üçün nəfəslik olduğunu deməyiblər. Ona görə İran barəsində yazarkən "dost dövlət", "qardaş ölkə" kimi ifadələrdən uzaq olmuşuq. Rəsmiyyətçilik xətrinə işlətdiyimiz "məhraban qonşu" ifadəsini isə könül dolusu ilə səsləndirə bilməmişik. Özünü dünyada "islam təəssübkeşi" hesab edən, amma din qardaşının torpaqlarını işğal edən ermənilərə qucaq açan İrana biz necə "dost dövlət" deyə bilərdik?! İşğal olunmuş torpaqlarımızdakı

islam irsini dağıdan, məscidlərimizi donuz tövləsinə çevirən ölkə ilə qardaşlaşan bir rejim haqqında necə "qardaş ölkə" deyə bəhs edə bilərdik? Hələ onun İranda və Şuşada olan məscidlərimizi öz adına çıxmasını, işğal edilmiş ərazilərimizdən talan edilən maddi vəsaitlərin İrana daşınmasını demirik.

44 günlük müharibədən sonra isə İran anti-Azərbaycan siyasətini "yeniləyib", başqa cür desək, mollalar açıq şəklidə Ermənistanın müdafiəsinə qalxıblar. İran mollalarının Azərbaycanın yaratdığı reallıqlarla barışmaq istəməmələri göz önündədir. Hətta iş o yerə çatdı ki,

Cənubi Azərbaycanda hərbi təlimlər keçirərək, Araz çayının hərbi yolla keçilməsini məşq etdilər. Ermənistanın Qafan şəhərində konsulluq açmaqla İrəvana diplomatik dəstək nümayiş etdirdilər. Qadınla əl uzadıb görüşməyi haram sayan "din qardaşları" bir müddət əvvəl baş nazir Paşinyanın, bəlkə də, elə həmin gün donuz ətinə dəymiş əlini sıxmaqla, hətta üzünü öpməyə "əsl" müsəlman olduqlarını göstərdilər.

"Əmmaməli əllamələr" in əməlləri iflasa uğrayır

Son aylarda İranda kütləvi etirazlar bürüyüb. İranın sadə vətəndaşları mollaların yürütdüyü siyasətə qarşı çıxırlar. Bu ölkənin idmançıları belə bütün fərsətlərdən istifadə edib rejimə nifrətlərini bildirirlər. Bütün bunlar İran hakimiyyətinin yürütdüyü siyasətin iflasa uğramasını göstərir. İranda əxlaq polisinin ləğv edilməsi təsdiqləyir ki, rejim artıq geriye addımlar atır.

Belə bir vəziyyətdən çıxış yolunu İran hakimiyyəti həm də Azərbaycana qarşı mənasız aqressiv ritorikasını gücləndirməkdə və daxili auditoriyanın diqqətini buna cəlb etməkdə görür. Təbii ki, Azərbaycana təzyiqlər göstərmək, Bakını təhdid etmək mümkün olan məsələ deyil. Belə bir vəziyyətdə Azərbaycan İranda sərhəddə Türkiyə ilə birlikdə yeni hərbi təlimlər keçirir.

Əlbəttə, İranda baş verən xalq etirazları Azərbaycanda da yaxından izlənilir. Çünki dövlətimiz xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların hüquq və azadlığının, təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə daim xüsusi diqqət yetirir. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, biz acı taleyin hökmü ilə Azərbaycan dövlətindən ayrı düşmüş soydaşlarımızın dilimizi, ənənələrimizi, mədəniyyətimizi qoruyub saxlamaları, azərbaycançılıq ideyalarına sadıq olmaları, öz tarixi vətənləri ilə əlaqələrin heç vaxt kəsilməməsi üçün səylərimizi davam etdirəcəyik.

Onu da unutmamaq lazım deyil ki, tarixən İranın daxilində baş vermiş gərginliklər Cənubi Azərbaycandakı soydaşlarımızın milli azadlığı üçün təkan olub.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"